

Problem dofinansowania wypoczynku dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: niedziela, 06, kwiecień 2014 00:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśłony: 6039

Na tle skarg wpływających do Rzecznika ujawnił się problem związany z ograniczeniem w uzyskaniu dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka jedynie dla dzieci w wieku od 6. do 18. roku życia.

W związku z tym problemem Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o przedstawienie stanowiska w tej sprawie i rozważenie możliwości podjęcia inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do skutecznego zabezpieczenia praw dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Zryczałtowana kwota na pokrycie kosztów utrzymania wychowanka w pieczy zastępczej może zostać zwiększona m.in. o wydatki na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6. do 18. roku życia - raz w roku (art. 115 ust. 4 pkt 1 oraz art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny). Ustawa o wspieraniu rodziny zapewnia fakultatywne dofinansowanie wypoczynku jedynie dla dzieci 6-18- letnich.

W jednej ze spraw indywidualnych Rzecznik uzyskał stanowisko Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, z którego wynika, iż u podstaw wprowadzonego ustawowo ograniczenia był fakt, iż to dzieci w tym wieku korzystają zazwyczaj ze zorganizowanych form wypoczynku. Co do zasady przyjęto zatem, że dzieci młodsze nie wyjeżdżają, bez opieki rodziców zastępczych czy opiekunów z placówki rodzinnej. Natomiast osoby powyżej 18. roku życia, z uwagi na fakt osiągnięcia pełnoletności i ustania pieczy zastępczej, nie są objęte systemem wsparcia finansowego przysługującego dzieciom przebywającym w rodzinnych formach pieczy zastępczej, poza świadczeniem na pokrycie kosztów utrzymania, które to świadczenie jest w ich przypadku formą wsparcia w okresie pobierania nauki.

W uzasadnieniu swego stanowiska Rzecznik wskazał, że powyższe ograniczenie jest nieuzasadnione, gdyż skoro ustawodawca uznał za celowe udzielanie wsparcia opiekunom z pieczy zastępczej w pokrywaniu wydatków związanych z wypoczynkiem dzieci poza miejscem zamieszkania to nie znajduje racjonalnego uzasadnienia wyeliminowanie z kręgu uprawnionych do uzyskania takiego dofinansowania dzieci w wieku poniżej 6 lat. i powyżej 18 r.ż., które również są wychowankami pieczy zastępczej.

Bez znaczenia jest okoliczność, kto i w jakiej formie organizuje dzieciom wyjazd, gdyż ustawa nie wprowadza takiego kryterium. Jeśli intencją ustawodawcy było dofinansowanie jedynie wyjazdów zorganizowanych dla dzieci przez uprawnione podmioty - np. kolonie, zimowiska, itp. winien to wprost określić w ustawie.

Ustawodawca w sposób nieuprawniony preferuje grupę dzieci uprawnionych do uzyskania dofinansowania w stosunku do pozostałych dzieci przebywających w pieczy zastępczej, a przyjęte rozwiązanie w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich godzi w zagwarantowaną konstytucyjnie zasadę równości. Wprawdzie w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego możliwe jest odstępstwo od zasady równego traktowania, gdyż nie zawsze nierówne traktowanie oznacza dyskryminację, to jednak w tym jednak przypadku warunki, umożliwiające uznanie różnicowania podmiotów podobnych za zgodne z Konstytucją nie zostały spełnione.

www.rpo.gov.pl